

Рейтинговий звіт PRKP 002-017 short про оновлення кредитних рейтингів

Об`єкт рейтингування	ПАТ «Ідея Банк»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	24.01.2008 р.
Дата оновлення:	22.03.2016 р.
Кредитний рейтинг:	uaA
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитних рейтингів агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ «Ідея Банк» за 2014–2015 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторської перевірки наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу ПАТ «Ідея Банк»

Дата	24.01.2008	06.09.2011	22.03.2013	27.08.2013	22.03.2016
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+	uaA	uaA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підвищення	підтвердження	підвищення	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «Ідея Банк» підтримується:

- наявністю підтримки з боку основного акціонера – польської фінансової групи «Getin Holding»;
- диверсифікацією кредитного портфеля та ресурсної бази за основними контрагентами;
- прийнятною валютною структурою ресурсної бази та клієнтського кредитного портфеля;
- диверсифікацією коштів суб'єктів господарювання та кредитного портфеля корпоративних клієнтів за видами економічної діяльності.

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «Ідея Банк» обмежується:

- діяльністю у високоризиковому сегменті споживчого кредитування;
- залежністю від коштів фізичних осіб в умовах конкуренції на фінансовому ринку відносно залучення ресурсної бази на тлі складної соціально-політичної ситуації в країні;
- низькою ефективністю діяльності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники ПАТ «Ідея Банк»

Показник	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16
Активи, млн. грн.	809,11	1480,73	2259,93	2866,52	2899,64	2890,11	2671,22	2661,98	2788,01
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	641,48	1297,84	1872,89	2385,51	2556,61	2521,53	2278,25	2197,79	2258,60
Кошти клієнтів, млн. грн.	480,81	994,15	1626,04	1934,04	2057,33	2112,86	2096,30	2134,20	2264,74
Власний капітал, млн. грн.	189,68	205,01	267,28	337,46	349,01	283,57	289,85	297,65	147,58
Доходи, млн. грн.	161,17	318,08	524,13	827,62	840,93	220,69	444,40	713,64	1069,38
Витрати, млн. грн.	154,06	311,56	516,13	818,70	830,19	280,68	497,45	858,88	1365,46
Чистий операційний дохід	94,96	149,13	242,98	427,61	260,34	-57,46	0,53	-200,71	20,69
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	7,94	11,37	13,07	18,30	13,20	-59,88	-53,16	-145,19	-357,83
Чистий прибуток, млн. грн.	7,11	6,52 ¹	8,00 ²	8,93 ³	10,74 ⁴	-59,99	-53,05	-145,25	-296,09
Доходність активів (ROA)*,%	0,88	0,44	0,35	0,31	0,37	-	-	-	-
Доходність капіталу (ROE)*,%	3,75	3,18	2,99	2,65	3,08	-	-	-	-

¹ фінансовий результат за МСФЗ підтверджений аудиторським висновком 35,54 млн. грн.

² фінансовий результат за МСФЗ підтверджений аудиторським висновком 44,18 млн. грн.

³ фінансовий результат за МСФЗ підтверджений аудиторським висновком 37,54 млн. грн.

⁴ фінансовий результат за МСФЗ підтверджений аудиторським висновком 6,48 млн. грн.

* значення на звітну дату

Резюме

Публічне акціонерне товариство «Ідея Банк» (далі – ПАТ «Ідея Банк» або Банк) працює на банківському ринку України з 1991 року. ПАТ «Ідея Банк» розташовано за адресою: 79008, м. Львів, вул. Валова, 11.

ПАТ «Ідея Банк» має статус банку з іноземним капіталом та статус ощадного. У 2007 році Банк було придбано однією з найбільших у Східній та Центральній Європі фінансових груп Getin Holding S.A., Республіка Польща, до складу якої крім холдингової компанії входять 11 фінансових, банківських та дорадчих установ з п'яти країн. Пряма участь Getin Holding S.A. у статутному капіталі ПАТ «Ідея Банк» становить 99,522%.

З моменту входження у Getin Holding S.A. Банком здійснено комплекс перетворень та нововведень, починаючи від стратегії розвитку і закінчуючи перебудовою внутрішньої структури управління і організації роботи банку. Інвестори принесли нові технології та інструменти, які добре зарекомендували на європейському ринку Getin Noble Bank – головний актив Getin Holding S.A.

Регіональна мережа Банку станом на 1 січня поточного року була представлена 82 відділеннями. Найбільша кількість точок продажів налічується в Івано-Франківській, Київській, Дніпропетровській та Львівській областях (загалом 52 відділення).

ПАТ «Ідея Банк» у своїй діяльності орієнтується на обслуговування приватних осіб, проте надає широкий спектр послуг бюджетним установам та корпоративним клієнтам. Продуктовий ряд Банку постійно розширюється, що сприяє нарощенню клієнтської бази, яка станом на початок року складала майже 208 тис. осіб, близько 203,9 тис. з яких – приватні клієнти. Залученню клієнтів сприяє також активний розвиток карткового бізнесу – ПАТ «Ідея Банк» співпрацює з МПС VISA. Партнерами з обслуговування БПК виступають банківські установи – члени мережі банкоматів «АТМоСфера».

Розвитку фінансової установи сприяло планомірне нарощення обсягу акціонерного капіталу. З метою підвищення фінансової стійкості Банк спрямовував кошти на формування фондів. Разом з тим, низька ефективність діяльності в минулому році зумовлювала від'ємне значення фінансового результату та негативно позначалася на обсязі власних коштів. Якість власного капіталу ПАТ «Ідея Банк» задовільна, проте рівень капіталізації невисокий. У короткостроковій перспективі Банк потребуватиме нарощення статутного капіталу.

Активні операції фондуються власним капіталом та клієнтськими коштами. Основною складовою ресурсної бази ПАТ «Ідея Банк» протягом аналізованого періоду є кошти клієнтів. Міжбанківські запозичення протягом тривалого часу також були вагомим складовим пасивом Банку, проте наразі заборгованість перед банками, у т. ч. й перед регулятором відсутня.

З метою диверсифікації ресурсної бази Банк емітував власні боргові цінні папери. Наразі в обігу перебувають облигації серій С і D по 50 млн. грн. кожна. Станом на початок поточного року облигації серії С було розміщено на суму 0,88 млн. грн., облигації серії D – на 0,6 млн. грн. Банк вчасно та в повному обсязі виконує свої зобов'язання – виплачує купонний дохід та здійснює достроковий викуп цінних паперів відповідно до Проспекту емісії. Викуплені цінні папери повторно розміщуються на вторинному ринку. В липні минулого року облигації серії В було погашено.

Крім того, в IV кварталі минулого року Банк розпочав залучення коштів шляхом розміщення короткострокових ощадних (депозитних) сертифікатів. Здебільшого кошти залучалися у національній валюті.

Банк має стійку залежність від коштів фізичних осіб (станом на початок поточного року перевищували регулятивний капітал більше ніж у 6,2 рази та формували близько 62% пасивів), що підвищує чутливість до впливу негативної, у т. ч. неперевіреної інформації.

Клієнти розміщують кошти переважно на довгостроковій основі та в національній валюті. Депозитному портфелю притаманна добра диверсифікація за основними вкладниками, а портфелю коштів суб'єктів господарювання – задовільна диверсифікація за видами економічної діяльності (кошти страхових організацій формують близько 40% коштів корпоративних клієнтів).

Ресурсна база диверсифікована за основними кредиторами, проте в цілому основне джерело залучення коштів – приватні клієнти. Ліквідність фінансової установи значною мірою залежатиме від можливості утримання/поновлення клієнтських коштів. У 2014 році обсяг коштів юридичних осіб скоротився на третину, натомість, відтоку коштів фізичних осіб Банк не зазнав. У минулому році кошти приватних осіб заміщалися коштами корпоративних клієнтів (відтік та приріст становили близько 4% та більше 47% відповідно).

Якість ресурсної бази ПАТ «Ідея Банк» задовільна.

Кредитний портфель клієнтів залишається основною складовою активів. У його структурі переважають кредити, надані у поточну діяльність, за строками користування кредитними коштами – довгострокові кредити, а за валютою кредитування – кредити у національній валюті. Наразі Банк надає бланкові готівкові кредити. Обсяг іпотечних кредитів незначний.

Кредитний портфель суб'єктів господарювання диверсифікований за видами економічної діяльності, а клієнтський кредитний портфель – за основними позичальниками. Разом з тим, чутливість Банку до кредитного ризику підвищує структура забезпечення клієнтського кредитного портфеля (у структурі врахованого забезпечення за наданими кредитами переважає застава, віднесена до III групи за рівнем ліквідності) та строковість користування кредитними коштами (довгостроковими кредитами сформовано більше 4/5 обсягу портфеля).

Якість клієнтського кредитного портфеля задовільна – частка простроченої заборгованості складає 4,75%. Разом з тим, обсяг проблемної заборгованості за

оцінкою Банку перевищує обсяг простроченої в 1,6 рази, що свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості. Працівниками юридичної та інших служб проводиться робота щодо примусового стягнення проблемної заборгованості, проте Банк має історію втрат від активних операцій.

Портфель цінних паперів на продаж сформовано ощадними депозитними сертифікатами НБУ та акціями підприємств інфраструктури фінансового ринку.

Високоліквідні активи, обсяг яких суттєво варіювався впродовж аналізованого періоду, підтримуються в обсязі, достатньому для обслуговування клієнтів та виконання власних зобов'язань Банку. Станом на початок поточного року основною складовою високоліквідних активів були кошти на НОСТРО рахунках, які переважно розміщені в банках-резидентах. Інвестиції в боргові цінні папери НБУ забезпечують прийнятний рівень доходності за відсутності кредитних ризиків.

Показники ліквідності перевищують нормативні значення, встановлені НБУ. Значення показника швидкої ліквідності, який характеризує здатність розраховуватись за поточними зобов'язаннями, є високим.

Якість активів ПАТ «Ідея Банк» задовільна. Резерви, сформовані для відшкодування можливих втрат від активних операцій, відповідають розрахунковій сумі. Прострочена заборгованість за кредитами клієнтів покривається сформованими резервами в повному обсязі. Можливості формування резервів у минулому році обмежувалися низькою ефективністю діяльності.

Протягом аналізованого періоду обсяг загальних адміністративних витрат відносно обсягу валового доходу був задовільним. Ефективність діяльності за підсумками 2014 року була прийнятною, а фінансовий результат – позитивним.

Валютно-курсіві коливання та переуступка проблемної заборгованості третім особам з дисконтом у минулому році чинили тиск на ефективність діяльності та разом із відрахуваннями на формування резервів під активні операції (в структурі витрат перевищили 18%) зумовили від'ємне значення фінансового результату.

В поточному році ПАТ «Ідея Банк» порушує норматив адекватності регулятивного капіталу та норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента.

ПАТ «Ідея Банк» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного ризику та ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

Стратегія розвитку ПАТ «Ідея Банк» передбачає: підтримку ліквідності та оптимальної структури активів та пасивів; максимізацію доходів бізнесу через ефективне використання вільних ресурсів з дотриманням визначеного ступеня ризику та використання залучених через випуск облігацій ресурсів; завоювання

лідуючих позицій на українському ринку автомобільного кредитування фізичних осіб; збільшення частки на ринку споживчого кредитування фізичних осіб за рахунок розвитку нових методів продажу, у т. ч. дистанційного кредитування; впровадження та розвиток сучасного інтернет-банкінгу та страхового посередництва; проведення операцій з фінансовими установами; співпрацю з фінансовими інституціями; підвищення безпечності та надійності Банку.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ «Ідея Банк» підтверджено на рівні uaA, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

**Начальник відділу рейтингів банківських
установ**

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу ПАТ «Ідея Банк», млн. грн.

Показник	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16
Активи									
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	60,31	49,03	68,16	166,68	60,46	90,27	67,71	73,35	94,21
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	23,94	80,79	8,33	323,13	346,74	30,00	0,00	50,00
Кошти в інших банках	78,81	228,67	353,54	208,12	87,33	50,17	157,24	181,30	223,97
Кредити клієнтам	616,24	1124,09	1762,75	2494,39	2279,76	2170,55	2205,87	2214,08	2327,32
Цінні папери	0,08	2,47	2,51	4,77	5,48	0,48	0,07	0,07	0,07
Довгострокові вкладення	73,14	88,29	108,16	124,10	107,13	110,94	107,74	105,64	102,87
Нараховані доходи	18,90	27,31	51,67	145,19	229,81	133,94	128,48	117,95	68,42
Резерви	-56,32	-79,53	-188,61	-373,56	-303,13	-138,57	-91,39	-142,74	-194,43
Інші активи	17,96	16,45	20,96	88,50	109,69	125,59	65,50	112,34	115,57
Разом активів	809,11	1480,73	2259,93	2866,52	2899,64	2890,11	2671,22	2661,98	2788,01
Зобов'язання									
Заборгованість перед НБУ	0,00	14,68	0,98	0,00	125,37	20,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	103,22	219,05	279,47	350,04	137,08	204,48	26,28	0,00	0,00
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	103,48	169,28	221,65	529,18	380,20	380,97	444,09	437,29	574,32
Кошти фізичних осіб	377,32	824,87	1404,39	1404,86	1677,13	1731,89	1652,21	1696,89	1690,42
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	104,01	29,48	30,00	35,72	5,18	118,55
Субординований борг	0,00	0,00	0,00	23,20	96,44	143,34	128,50	131,63	146,75
Нараховані витрати	6,73	18,90	34,35	48,95	56,34	46,36	38,87	37,61	41,19
Інші зобов'язання	28,67	28,94	51,81	68,82	48,58	49,50	55,70	55,70	69,19
Разом зобов'язань	619,43	1275,72	1992,65	2529,06	2550,63	2606,54	2381,37	2364,33	2640,42
Власний капітал									
Сплачений статутний капітал	147,00	147,00	160,00	193,79	186,18	186,18	186,18	286,18	257,61
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	9,24	16,92	40,86	100,43	118,15	118,15	128,57	128,57	157,14
Результат минулих років	0,57	0,00	24,11	1,18	1,18	10,42	0,00	0,00	0,90
Результати переоцінки	25,75	34,57	34,31	33,12	32,75	28,80	28,15	28,15	28,02
Фінансовий результат поточного року	7,11	6,52	8,00	8,93	10,74	-59,99	-53,05	-145,25	-296,09
Разом власного капіталу	189,68	205,01	267,28	337,46	349,01	283,57	289,85	297,65	147,58

Дані звіту про фінансові результати ПАТ «Ідея Банк», млн. грн.

Показник	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.04.15	01.07.15	01.10.15	01.01.16
Доходи									
Процентні доходи	80,00	169,04	256,64	546,40	659,50	170,17	337,66	539,09	836,56
Комісійні доходи	45,59	85,61	166,88	238,53	157,61	33,68	78,78	136,00	194,91
Результат від торговельних операцій	2,40	2,25	2,03	2,26	-56,96	-39,44	-34,90	-32,28	-37,29
Інші операційні доходи	32,95	60,32	97,45	37,38	77,83	52,22	53,62	57,10	60,09
Інші доходи	0,21	0,78	0,66	2,40	1,94	0,74	1,08	1,23	1,27
Повернення списаних активів	0,03	0,09	0,47	0,66	1,01	3,31	8,16	12,50	13,84
Всього доходи	161,17	318,08	524,13	827,62	840,93	220,69	444,40	713,64	1069,38
Витрати									
Процентні витрати	48,21	127,73	248,09	337,94	490,88	167,13	310,88	440,08	555,18
Комісійні витрати	3,00	17,14	1,70	3,97	7,45	2,29	4,51	6,85	9,78
Інші операційні витрати	14,76	23,22	30,23	55,04	79,31	104,68	119,24	453,68	468,62
Загальні адміністративні витрати	61,05	99,54	111,01	145,51	154,41	33,89	69,01	105,90	142,92
Відрахування в резерви	26,21	39,09	120,04	266,86	95,68	-27,41	-6,09	-147,69	250,71
Податок на прибуток	0,83	4,85	5,07	9,37	2,46	0,11	-0,11	0,06	-61,75
Всього витрати	154,06	311,56	516,13	818,70	830,19	280,68	497,45	858,88	1365,46
Фінансовий результат	7,11	6,52	8,00	8,93	10,74	-59,99	-53,05	-145,25	-296,09